

Tasavallan presidentin asetus

eräiden Ahvenanmaan maakunnan palveluksessa olevien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti säädetään Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 32 §:n nojalla, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1556/1994 ja 68/2004, sekä Ahvenanmaan maakunnan hallituksen suostumuksella:

1 §

Tehtävien siirtäminen Kevalle

Tällä asetuksella Kevan hoidettaviksi siirretään hallintotehtävät, jotka koskevat ennen 1 päivää tammikuuta 2008 Ahvenanmaan maakunnan hallituksen palvelukseen tulleen henkilöstön ja ennen mainittua ajankohtaa maakunnan peruskoulun palvelukseen tulleiden rehtorien, opettajien ja tuntiopettajien eläketurvan toimeenpanoa ja joita eräiden julkisten alojen eläkettä koskevien valtakunnan säädösten soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 2016:76) mukaan hoitaa maakunnan hallitus.

Kevan hoidettaviksi siirretään tällä asetuksella myös hallintotehtävät, jotka koskevat maakuntapäivien ja maakunnan hallituksen jäsenten eläketurvan toimeenpanoa ja joita maakuntapäivien ja maakunnan hallituksen jäsenten eläketurvasta annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 2010:7) mukaan hoitaa maakunnan hallitus.

2 §

Eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Maakunnan hallitus maksaa Kevalle ennakoon 1 §:ssä tarkoitetun henkilöstön eläke-etuuskien maksamiseen tarvittavan määrän. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Maakunnan hallitus maksaa 1 §:ssä tarkoitetun henkilöstön eläketurvan hoitamisesta Kevalle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa maakunnan hallituksen Kevalle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän. Keva esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuurina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

3 §

Maakunnan henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirto

Kevalle siirretään maakunnan henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavat summat arvion perusteella kuukausittain.

Maakunnan hallitus siirtää Kevalle eläkemenon maksuun tarvittavat varat etukäteen siten, että varat ovat katteen veloituspäivänä Kevan käytettävissä. Varat siirretään kaksi kertaa

kuukaudessa. Kuukauden ensimmäinen erä maksetaan ennen eläkkeiden yleistä maksupäivää. Kuukauden toinen erä maksetaan ennen kuin ennakonpidätykset edellisen kuukauden aikana maksetuista eläkkeistä on tilitettävä veroviranomaisille. Kuukauden ensimmäisen erän suuruus on arviolta se, mikä tarvitaan eläkkeiden maksuun yleisenä maksupäivänä. Kuukauden toisen erän suuruus on arviolta se, mikä tarvitaan eläkkeiden ennakonpidätykseen ja sellaisten erien maksamiseen, joita ei makseta eläkkeiden yleisenä maksupäivänä.

Valtiovarainministeriö vahvistaa Kevan esityksestä ennen kutakin vuotta seuraavana vuonna kussakin varojen siirrossa maksettavat summat ja niiden maksupäivät. Ennen vahvistamista valtiovarainministeriö pyytää maakunnan hallitukselta lausunnon. Tilinpäätösten valmistuttua valtiovarainministeriö vahvistaa edellisen vuoden toteutuneiden eläkemenojen perusteella maksettavan tai hyvitetävän korjauserän suuruuden, ja maksu tai hyvitys suoritetaan huhtikuun ensimmäisen maksuerän yhteydessä. Liikaa tai liian vähän maksettujen erien yhteismäärälle lasketaan heinäkuun 1 päivän ja maksupäivän väliselle ajalle korko, joka on suuruudeltaan sama kuin valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 56 §:ssä tarkoitettu valtion euromääräisen pitkäaikaisen lainanoton efektiivinen nimellinen korkokustannus.

4 §

Maakunnan maksama kustannusten korvaus

Maakunnan henkilöstön eläkejärjestelmän toimeenpanosta Kevalle aiheutuvat kustannukset, jotka ovat suoraan osoitettavissa maakunnan hallituksen kustannuksiksi, korvataan aiheutuneiden kustannusten mukaisesti. Kaikkien Kevan hoitamien eläkejärjestelmien aiheuttamista yhteisistä kustannuksista maakunnan hallitus korvaa aiheuttamansa osuuden sillä prosenttiosuudella, jonka sen kustannukset kunakin vuonna muodostavat Kevan kustannuksista. Eläkelaitosten yhteiset kustannukset jaetaan eläketoimintoon, eläkkeiden maksutoimintoon ja tukitoimintoon, ja näihin sisältyvät maakunnan henkilöstön eläkejärjestelmän aiheuttamat kustannukset lasketaan seuraavasti:

1) eläketoiminnossa maakunnan hallituksen korvausprosentti on sama kuin maakunnan henkilöstön eläkejärjestelmistä vuoden aikana alkaneiden eläkkeiden osuus on Kevan hoitamista eläkejärjestelmistä vuoden aikana yhteensä alkaneista eläkkeistä;

2) eläkkeiden maksutoiminnossa maakunnan hallituksen korvausprosentti on sama kuin maakunnan maksussa olevien eläkkeiden lukumäärän osuus on Kevan hoitamien eläkejärjestelmien yhteensä maksussa olevien eläkkeiden lukumäärästä vuoden lopussa;

3) tukitoiminnoissa maakunnan hallituksen korvausprosentti lasketaan luvusta, joka saadaan, kun lasketaan Kevan eläketoiminnon ja eläkkeiden maksutoiminnon henkilöstömäärien osuus vuoden lopussa koko Kevan henkilöstömäärästä, jossa ei ole mukana tukitoimintojen henkilöstömäärää ja näin saatu luku kerrotaan 1 kohdassa tarkoitettulla luvulla.

Valtiovarainministeriö vahvistaa Kevan saaman korvauksen määrän ja maksupäivät kullekin vuodelle tehtävän ennakoarvion perusteella. Keva esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen suuruudesta. Kuukausittain maksetaan yksi kahdestoistaosa kyseiselle vuodelle arvioidusta korvauksesta. Korvaus maksetaan siten, että se on kunakin kuukautena Kevan käytettävissä varsinaista palkanmaksupäivää edeltävänä katteen veloituspäivänä.

Viimeistään korvausten maksamista seuraavan vuoden maaliskuussa todetaan Kevalle aiheutuneet todelliset kustannukset. Valtiovarainministeriö vahvistaa liikaa tai liian vähän maksetun ennakon määrän, ja se laskutetaan tai hyvitetään maaliskuun viimeistä päivää seuraavan Kevalle maksettavan hoitokulun yhteydessä. Liikaa tai liian vähän maksettujen erien yhteismäärälle lasketaan heinäkuun 1 päivän ja maksupäivän väliselle ajalle korko, joka on suuruudeltaan sama kuin valtion talousarviosta annetun asetuksen 56 §:ssä tarkoitettu valtion euromääräisen pitkäaikaisen lainanoton efektiivinen nimellinen korkokustannus.

Ennen 2 ja 3 momentissa tarkoitettua vahvistamista valtiovarainministeriö pyytää maakunnan hallitukselta lausunnon.

5 §

Viivästyskorko

Jos maakunnan hallituksen tässä asetuksessa tarkoitettu maksu viivästyy, on sen suoritettava Kevalle viivästyneestä erästä korkoa, jonka suuruus määräytyy korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 §

Kevan toiminnan arvioiminen

Keva toimittaa maakunnan hallitukselle vuosittain riittävät tiedot, jotta maakunnan hallitus voi arvioida eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatuosalle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kevasta annetun lain (66/2016) 7 §:ssä tarkoitettu valtiovarainministeriön asettama tilintarkastaja tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät laskelmat maakunnan henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027. Asetuksen 3 §:n 3 momenttia, 4 §:n 2 momenttia ja tämän pykälän 3 ja 4 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä syyskuuta 2026.

Keva jatkaa tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olleiden maakunnan henkilöstöä koskevien eläkehakemusten käsittelyä tämän asetuksen voimaantulosta lukien. Keva huolehtii tämän asetuksen voimaantulosta lukien myös maakunnan hallituksen ennen tämän asetuksen voimaantuloa antamien eläkepäätösten muutoksenhakuun liittyvistä tehtävistä.

Maakunnan hallitus siirtää Kevalle joulukuun 2026 lopussa summat, jotka tarvitaan 4 päivänä tammikuuta 2027 maakunnan eläkkeiden maksuun, sekä tilittää tammikuussa 2027 veroviranomaiselle joulukuussa 2026 maksettavien eläkkeiden ennakonpidätykset. Joulukuussa 2026 maksettavien eläkkeiden jälkeiseltä ajalta eläkkeiden ennakonpidätykset veroviranomaiselle tilittää Keva. Edellä tässä momentissa säädetty tulee ottaa huomioon vahvistettaessa 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuja kussakin varojen siirrossa maksettavia summia.

Maakunnan hallitus suorittaa Kevalle erillisen valtion maksuperustelain 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavan korvauksen niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat Kevalle ennen vuotta 2027 tällä asetuksella säädetystä maakunnan henkilöstön eläketurvan toimeenpanotehtävien siirtämisestä. Tämä korvaus maksetaan viimeistään huhtikuussa 2027, ja sille lasketaan syyskuun 1 päivän 2026 ja maksupäivän väliselle ajalle korko, joka on suuruudeltaan sama kuin valtion talousarviosta annetun asetuksen 56 §:ssä tarkoitettu valtion euromääräisen pitkäaikaisen lainanoton efektiivinen nimellinen korkokustannus. Kevan on esitettävä laskelmat syntyneistä kustannuksista. Valtiovarainministeriö vahvistaa korvauksen suuruuden ja maksupäivät saatuaan lausunnon maakunnan hallitukselta.

Helsingissä 27.3.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen